

Støttekredsen For Flygtninge i Fare

Feriekoloni og rekreation i Monte Negro for tvangsudsendte Kosovobørn/unge 1. - 22. juli 2008: En succeshistorie og rapport

Alle vi børn og unge siger: tusind tak
til alle jer, der gav os en dejlig ferie væk fra Kosovo.

Tak til:

Merkur Bank – den almennyttige Sparekasse
Konsul Georg Joreks og hustrus fond
Åse og Einar Danielsens Fond
Græsrodsfonden
Laustens fond
Susie og Peter Robinsons fond
Cubas børn – Verdens børn
Gerda og Otto Bings mindelegat
BUPL (Børne og ungdomspædagogernes forbund)
Københavns Lærerforening
TIP – (tømrer- og snedkerforbundet)

Støttekredsen for Flygtninge i Fare
Alle private bidragsydere

Kontaktadresse: Støttekredsen for Flygtninge i Fare/c.o Mona Ljungberg, Skoleholdervej 41,
2400 København. E-mail: stoettekredsen@stoettekredsen.dk. Tlf: 2883 1318

Web: www.stoettekredsen.dk www.barneflygtning.dk

Støttebidrag kan indbetales til: vores konto i Merkur bank: reg nr. 8401 konto 103 8399

Indholdsfortegnelse:

Fællesrapport fra deltagende børn og unge i ferieopholde.....	Side 3
Afrapportering ved Mona Ljungberg Støttekredsen for Flygtninge i Fare.....	Side 6
Formål med ferieopholdet for de udsendte børn og unge.....	Side 6
Her kommer børnenene fra.....	Side 6
Feriested.....	Side 6
Deltagere børn og unge fra Kosovo	Side 7
Deltagere fra Danmark	Side 7
Forberedelser til feriekolonien.....	Side 7
Rejsens start	Side 8
Højdepunkter fra Monte Negro.....	Side 10
Havet.....	Side 10
Den daglige eftermiddagsis.....	Side 10
Lommepenge.....	Side 11
Indkøb og spisning.....	Side 11
Tur til Herceg Novi.....	Side 11
Sejltur med sightseeing i bugten og til den blå grotte.....	Side 12
Maledag.....	Side 12
Kameraet.....	Side 13
Christinas skadestue	Side 13
Tiden gik alt for hurtigt.....	Side 13
Gavnen af ferieopholdet for de udsendte børn og unge og lidt løst og fast fra turen.....	Side 14
Vi håber at kunne gentage successen næste sommer.....	Side 14
Tilbage i Kosovo.....	Side 15
Besøg hos familier, hvis børn ikke deltog i ferieopholdet.....	Side 15
Genfundet af nogle savnede familier	Side 15
Asyl i Frankrig med Støttekredsens hjælp til en tvangsudsendt familie.....	Side 16

Fælles rapport fra os børn og unge:

Arlinda 12 år, siger:

Da vi sejlede så vi en mand, som var tyk og sjov og han sang, og vi grinede alle sammen.

Det sjoveste var da vi lavede mad sammen og Majlinda kom til at lave mad i shampoo i stedet for olie. Det var sjovt at fotografere,

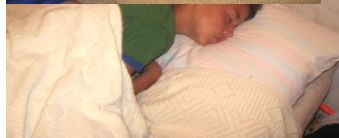
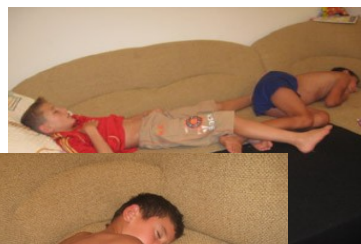
vi lavede over 1000 billeder.

Dalila, 14 år, siger:

Jeg synes det var sjovt at snakke med de andre unge om de ting vi lavede sammen, da vi boede i Danmark. Om natten, når Mona og Christina og vores små brødre sov, gik vi piger ind til Sokol og Niki og tændte for musikprogrammet på fjernsynet og hørte høj musik og dansede. Jeg ville helst have slik til aftensmad, men det fik jeg ikke.

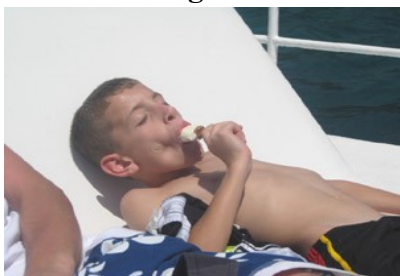

Majlinda, 16 år, siger:

Det var dejligt, vi gik på stranden hver dag. Om aftenen kom vi hjem, tog bad og gik ud igen. Vi elskede ikke, når vi nogle gange skulle passe på vores lille brødre. En nat vi piger var hos Sokol og Niki, kom Mona og bankede på. Vi troede hun ville sige vi skulle gå i seng, så vi gemte os bag døren. Men hun kom og gav os chokolade til at hygge med, og så grinte vi alle sammen.

Dennis 9 år siger:

Jeg synes det var sjovt at spille bold sammen med mine 3 venner: Adis A, Adis K. og Eri. Jeg synes vi har spist mange æg til morgenmad og frokost.

Erolind (Eri), 8 år, siger:

Jeg elskede at få dykkerbriller og dykke. Det var også dejligt at spille bold og at sejle.

Almira, 14 år, siger:

4

Det var dejligt, da vi sejlede ud til den blå grotte, og sejlede rundt om en ø, og vi var på en ny strand, hvor vi havde liggestole og parasoller.

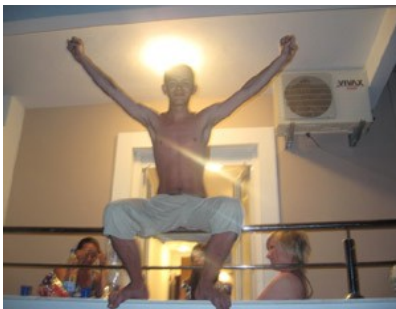
Adisa, 13 år, siger:

Jeg har gået tur hver dag med mine veninder fra Danmark, og det var dejligt. Nogle dage var vi alle sammen på restaurant, det var også dejligt. Jeg og Arlinda og Marlinda og vores 2 små brødre delte lejlighed.

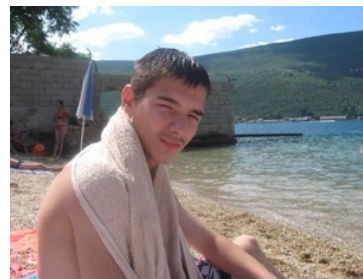
Sokol, 19 år, siger:

Jeg kunne godt lide at sidde hos Mona og Christine hver dag og drikke kaffe.

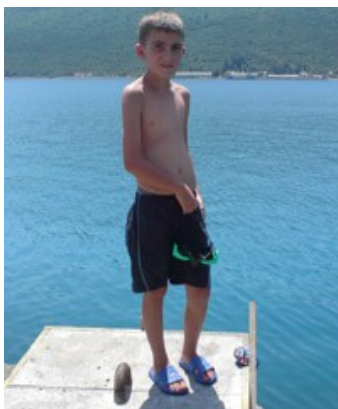

Niki, 17 år, siger:

Vi fik hver dag is fra Mona. Vi havde det sjovt hver aften og vi havde chokolade hver dag

Adis K., 8 år, siger:

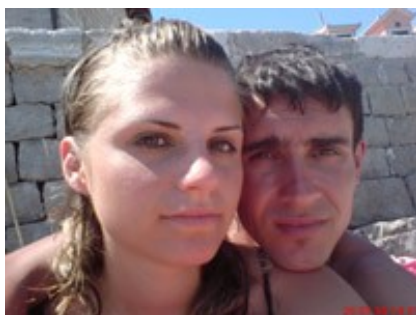

Det bedste var at bade på stranden og dykke og lege

Adis A., 9 år, siger:

Det bedste var at bade på stranden og spille bold.

Djemila, 17 år og Lamo 20 år, siger:

Djemila: jeg kunne godt lide at være sammen med min forlovede Lamo og venner i vores lejlighed.

Lamo: Jeg kunne bedst lide, at vi alle var sammen.

Sjemir, 20 år, siger:

Jeg synes det var dejligt at sejle og at bade i (solen de første dage) og slappe af og gå i byen. Jeg skulle have lyttet til Mona og taget solcreme på.

Elmira, 18 år, siger

Jeg kunne bedst lide det hele.

Christina og Mona fra Danmark siger:

Vi synes, at det bedste var at vi alle havde det sjovt og alle var sammen.

Alle siger:

Vi kunne ikke nå at skrive dagbog imens vi var på feriekoloni i Monte Negro. Vi skrev en fælles, imens vi ventede på bussen på vej tilbage til Kosovo.

Mona siger:

Min afrapportering om turen på de næste sider.

Afrapportering feriekoloni for udsendte Kosovobørn og unge Ved Mona Ljungberg - Støttekredsen for Flygtninge i Fare:

Formålet med ferieopholdet:

- At give børn og unge, der har været i Danmark som asylsøgere et rekreativt ophold og et løft.

Det drejer sig om børn og unge traumatiserede af: krig, forfølgelse, flugt, 3 – 5 års ophold i danske flygtningecentre, konstante brud i relationer, - tvangsudsendelse til et Kosovo, hvor deres tidligere hjem ved ankomsten bogstaveligt lå i ruiner, og med deres få personlige ejendele fra Danmark samt en madkasse til de næste 3. mdr. Kostforbrug (pasta, ris, mel, sukker, olie, salt og peber).

Her kommer børnene fra

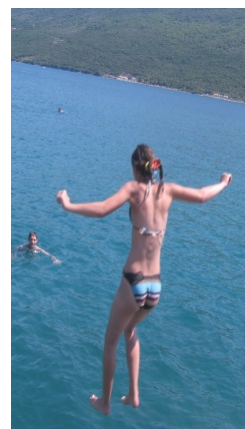
Nogle af børnene kommer fra bjerglandsbyen Grncar (Gerntjar)

Nogle af børnene kommer fra hovedstaden Pristina

Feriested:

Montenegro: Kysten i udkanten af byen Herceg Novi tæt på grænsen til Kroatien.

Deltagere i ferioopholdet: Kosovobørn/ unge

4 drenge i alderen 8 – 9 år: her af en dreng med en neuropsykiatrisk lidelse”.

4 piger 12 – 15 år

3 drenge 17 – 19 år

1 pige 17 år

2 unges forloveder (over 18 år, 1 af hvert køn).

Alle tvangsudsendte børn/unge, vi har kontakt med i Kosovo fik tilbud om deltagelse. Dem der meldte sig til kom med. Eftersom det er 2 år siden, at familierne blev sendt ud, er et par af de unge efterhånden over 18 år. Semir, nu ung mand på 19 år er blevet forlovet. En pige, Djemilla på 17 år, er også blevet forlovet. Begge ville gerne have deres forloveder med (I Kosovo er forlovelse en alvorlig sag, og man rejser ikke uden sin forlovede). Eftersom vi havde lejet lejligheder, og det ikke kom til at koste ekstra, hvis de 4 ville bo sammen i en lejlighed, hvad de hellere end gerne ville, gav vi lov.

Børn fra 2 familier valgte ikke at deltage, idet de frygtede for familiesituationen, imens de skulle være væk. Fra den ene familie drejede det sig om et søskendepar på henholdsvis 11 og 13 år. Fra den anden familie drejede det sig om 4 børn i alderen: 8, 13 17 og 19 år.

Undertegnede (Mona) besøgte begge familier i Kosovo. Mere om besøget, afslutningsvis i denne rapport.

Deltagere fra Danmark

Mona Ljungberg,
forkvinde for
Støttekredsen
Flygtninge i Fare

Christina Agger, journalist
på den tidl. Nyhedsavis (på
feriekolonien som frivillig
hjælp)

Undertegnede (Mona) var selvskreven deltager, i og at med at jeg har et godt kendskab til børnene og de unge: Dels fra deres tid i Danmark, dels fra flere besøg hos dem i Kosovo, jævnlig telefonkontakt m.m.

Christina Agger var i sommeren 2007 i sin egenskab af journalist udsendt for Nyhedsavisen og rejste rundt sammen med undertegnede og besøgte familierne, og kendte således også allerede børnene. Christina tilbød i år at bruge en uge af sin ferie som frivillig hjælper på feriekolonien.

Et par af Støttekredsens medlemmer tilbød at tage med og hjælpe. Men der var ikke økonomi til flere voksne deltagere fra Danmark. De, der tilbød sig kendte ikke på forhånd børnene.

Forberedelser til Feriekolonien:

Støttekredsens hensigt var oprindeligt at invitere børnene på et ferieophold i Danmark. Børnene savner Danmark, og var totalt uforberedte på udsendelsen til Kosovo. Så formålet med det tænkte ferieophold i Danmark var at give børnene og de unge en mulighed for at gense kammerater og tage ordentligt afsked og at give dem et rekreativt ophold, - her under også at afholde et pressemøde, hvor børnene og de unge selv kunne fortælle. Med tiden måtte vi erkende, at alene de

praktiske forhold i forbindelse med visumansøgning under de nuværende regler, gør det umuligt for børnene at opnå visum til Danmark.

De manglende muligheder i Danmark ændrer ikke ved at børnene og de unge trænger til rekreation og en form for genrejsning efter en opvækst med krig og overgreb og uønskede i alle samfund. Vi måtte derfor finde på noget andet, der kunne hjælpe med at give børnene et løft. Det blev til idéen om et ferieophold i Monte Negro, der grænser op til Kosovo, men i modsætning til Kosovo vender ud imod havet (bademuligheder), er turistvenligt, har mildt klima og en smuk natur. – Og Monte Negro kræver hverken visum eller pas af Kosovo-borgere. Ved grænsen kræves dog at personer fra de tidligere jugoslaviske lande medbringer personbevis.

Grundet de oprindelige planer om Danmarksbesøg og lang tids undersøgelse af visummuligheder, startede planlægningen af turen til Monte Negro først ca. 1 måned inden selve afholdelsen af kolonien. I første omgang med fondssøgning og undersøgelse af, i hvilke nærliggende lande til Kosovo børnene kunne rejse ind uden krav om visum.

Vi turde ikke sige noget til børnene, førend vi var sikre på at have penge nok. Da vi var sikre på, at turen kunne blive til noget økonomisk et par uger inden turen skulle finde sted, blev børnene og deres forældre kontaktet pr. telefon, og dem der bor i samme landsby blev bedt om at give besked til hinanden. Det fungerede fint.

Indlogering fandt vi via et turistbureau på internettet. En af pigerne der bor i hovedstaden Pristina, gik hen til et rejsebureau og reserverede bustransport. Bussen kørte dog ikke helt til vores bestemmelsessted. Men da jeg senere kom ned og lavede den endelige aftale sørgede bureauet for at arrangere videre transport, så vi kom godt og sikkert frem til vores bestemmelsessted, byen Herceg Novi.

Jeg ankom til Kosovo 3 dage før vi skulle af sted. Det gav mulighed for at samle børnene til et forberedende møde, vise dem billeder af stedet og hotellejligheder, der hvor vi skulle være. Det var også væsentligt at forklare børnene, at det var en masse danskere samt danske fonde, der havde givet penge for at de kunne få ferie (og efterfølgende hvad en fond er). Dertil var der alt det praktiske: tale med forældre og indhente skriftlig tilladelse fra forældrene til børnenes deltagelse, sørge for badetøj til de børn der ikke havde og aftale mødested og tid, og ikke mindst lave endelig aftale med busselskab om transport, herunder opsamling af børn rundt omkring m.m.

Rejsens start:

Flybilletter til Kosovo om sommeren er dyre, ca. 10.000 kr. for en returbillet. Det valgte vi ikke. Jeg kunne tidsmæssigt tillade mig at bruge nogle dage på transport og køre med tog og bus til Kosovo, hvilket kun kostede ca. 2500 kr. med en overnatning undervejs. Christina havde kun 7 dage at sætte af. Flybillet fra Danmark til Monte Negro kostede kun 4000 kr. retur. For at have flere penge til selve kolonien, valgte vi, at kun jeg tog til Kosovo for at samle børnene. Christina tog et fly direkte til Monte Negro. Det viste sig senere på anden måde også at være en god disposition. Christina ankom til Monte Negro førend jeg ankom med børnene, og havde nået at ordne alt det praktiske omkring indlogering, og at foretage lidt inspicering af området.

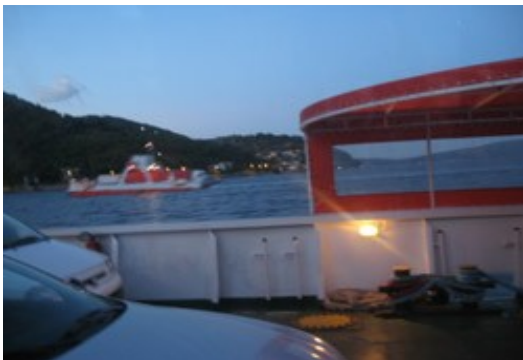
I Kosovo var det imens nogle meget spændte børn og unge, der stod og ventede ved afhentningsstedet med deres små pakkenelliker og forældre. Grundet vejarbejde og trafikpropper var afhentningsbusserne forsinkede i over en time, og de var mødt op i god tid. Så de havde ventet længe og en vis nervøsitet, var begyndt at bredde sig. Men alt ordnede sig og børnene fik taget

behørigt afsked med deres forældre, og jeg lovede forældrene, at børnene fik lov at ringe hjem hver dag. Jeg var også spændt, i første omgang mest på hvordan de små drenge på 8 – 9 år ville klare at skulle køre i bus hele natten. Chaufførerne vil grundet varmen ikke køre langture om dagen. Alle børn og unge, også de små, klarede transporten med bravur.

Under turen til Monte Negro blev gjort flere ophold med god tid til at spise på en restaurant og drikke sodavand. Ingen tvivl om, at ungerne nød det. Da der har været god opbakning fra fonde og medlemmer til Kosovo-børnenes ferieophold, var det for mig en nydelse for en gangs skyld at vide, vi havde råd til og ikke at skulle være bekymret for om der var penge nok, og selvfølgelig at få lov til at være den glade giver.

Alle børn var vågne en stor del af tiden vi kørte. Der var mange brud med spisning, grænsekontrol og et transportskift undervejs. For alle var det hele var så spændende. Kort efter at vi havde skiftet bus, begyndte morgengryet og en fantastisk udsigt at træde frem nede for foden af bjergene: Havet omkranset af bjerge. Det var alt for spændende til at sove. ”Skal vi være der?” lød det igen og igen.

Vi ankom til Herceg Novi i Monte Negro kl. 5 om morgenen og vores lejligheder lå i et kompleks på en vej uden navn. Chaufføren kunne ikke finde det. Men heldigvis havde vi Christina der, som vi kunne ringe og vække og hun igennem telefonen guide os det sidste stykke vej.

Eftersom børnene var vågne, valgte vores chauffør at give dem en lille ekstra oplevelse med en færgetur over havbugten.

Vel ankommet mente ingen børn, at de var trætte (men alle med sorte rande under øjnene, efter højest par timers nattesøvn). De små drenge indlogerede vi i lejlighed sammen med deres større søskende. Det var yderst spændende det med at bo i egen lejlighed og pludselig at have plads og et badeværelse og trapper og man kunne rende på besøg hos hinanden, og der var ikke blot fjernsyn, men også en videoskærm, så man kunne se, hvem, der ringede på. Det skulle alle selvfølgelig prøve. Op til flere gange. Det tog et par timer at få alle til ro. Ved 8-tiden var der endelig ro i huset og vi fik alle sovet nogle timer. Kl. 12 spiste vi morgenmad i Christinas og min lejlighed, og så gik turen ned til havet (5 minutters gang). Og der tilbragte vi dagene. I hav og idyl.

Højdepunkter fra Monte Negro:

Jeg vil ikke gennemgå dagene i detaljer, men skrive lidt om turens højdepunkter.

Havet:

Et af højdepunkterne var naturligvis havet. Alle var i vandet hele dagen. Store og små. Der blev købt dykkerbriller og snorkler og svømmeveste til de små drenge og et par af teenagepigerne. Hele dagen gik med at dykke og lege.

Den daglige eftermiddagsis

Et andet højdepunkt var den daglige eftermiddagsis, og et rørende forløb med de 4 små drenge. Om dagen ved havet lå de store piger og unge lidt for sig selv, og Christina og jeg havde deres små brødre i varetægt. Første dag jeg spurgte drengene om de ville med op og købe en is, kikkede de først forsigtigt, vantro og i vildrede. De fulgte så nærmest nervøst med, og var ikke helt sikre førend vi stod foran isboden, og jeg sagde ”vælg”. De kikkede lidt skræmt på priserne, og alle valgte den billigste is (50 cent). (Deres større søskende fik selvfølgelig også is, blot lidt senere). Butikken med dykkerbriller og snorkler lå ved siden af, så jeg benyttede lejligheden til at forsyne drengene. Alle 4 havde de et udtryk i ansigtet: ”*det her må være en drøm, om lidt vågner jeg*”.

Næste eftermiddag spurgte jeg igen drengene om de ville have en is, og udtrykket i ansigterne var igen forundring – *is to dage i træk?* Lidt mere modige denne dag, pegede de henne ved isboden dog på en lidt større is end dagen før, men med et meget forsigtigt spørgende blik på mig.

Tredje dag havde det bundfældet sig i drengene, at vi havde penge ikke blot til is, men lige nøjagtigt til den is, de helst ville have. De styrtede i forvejen og valgte den største og den dyreste is (ca. 15 kroner). De skævede dog lige op om det var i orden, og glæden i deres ansigter ved mit nik, var ubeskrivelig. Fjerde dag var jeg åbenbart lidt sent på den med at spørge, syntes de.

De 4 drenge kom selv hen og spurgte om de måtte få en is igen i dag. For drengene var isen et højdepunkt. For Christina og mig var højdepunktet, at de turde bede om en is.

Lommepenge:

Vi havde også penge til, at vi kunne give hvert barn 20 euro i lommepenge, så de selv havde lidt at råde med, uden at skulle spørge Christina og mig. Dvs. flere af de større søskende kunne godt finde på at tage deres små brødres lommepenge, så de små drenge gav vi ikke rede penge i hænderne. Vi lod i stedet de små drenge vælge nogle ting, de gerne ville have og betalte så for dem.

Indkøb og spisning:

Morgenmad og frokost købte vi ind til, så der altid var noget at spise og drikke i alle lejligheder. De små drenge kom altid ind og spiste morgenmad hos Christina og mig. Fra første dag blev vi berømte i det lokale supermarked. Indkøb til 17 personer giver nogle indkøbsvogne med top på. Alle unger synes det var så sjovt at være med på indkøb, så for at undgå kaos i butikken, lavede vi en skifteordning.

Vi havde et par aftener, hvor vi spiste hjemme. En aften med fælles madlavning i Christinas og mit køkken, men lidt svært med så mange mennesker på en gang. En aften skulle hver lejlighed lave mad til sig selv. Men kun få af de større børn og unge vidste, hvordan de skulle lave mad. Det kom der meget sjov ud af, men ikke ret meget spiseligt. Så de fleste aftener spiste vi ude i byen. I Monte Negro til noget lavere priser end de danske. Ungerne elskede det. En aften lavede vi picnic på stranden med kyllinger og pommes frites bestilt i en af de mange spiseboder langs stranden. Aldrig har vi fået så gode kyllinger.

Tur til byen Herceg Novi

Vi var to gange inde i selve byen Herceg Novi. Den ene gang en eftermiddag, alt var lukket, så ikke så spændende igen, om end en flot by. Anden gang var en af de sidste aftener i Monte Negro, hvor vi gik på cafe og fik store is og kager. Ungerne opførte sig som verdensfolk og tjenerne var med på den. Det var succes.

Da vi sent om aftenen skulle tilbage var der ingen bybusser. Men vi fik at vide der kom turistbusser forbi, så vi besluttede at vente og se om den næste ville tage os med. Vi sad lidt inde i en krog, og da der endelig kom en turistbus, sendte vi Arlinda og Dalila (to af de alle meget charmerende teenage-piger) hen til chaufføren. Et øjeblik efter åbnede han dørene og fik et meget sjovt udtryk i ansigtet, da Dalilia og Arlinda vinkede os andre hen og vi alle sammen kom styrtende. Men han tog det pænt. Der blev plads til os alle i bussen.

Sejltur med sightseeing i bugten og til den blå grotte:

En dag tog vi med en turistfærge rundt på sight seeing i bugten og til en fremmed strand. Her kunne vi leje liggestole og vandcykel. En del af vores sight seeing gik til den blå grotte. Et fantastisk syn, og de store børn og unge kunne oven i købet få lov til at bade inde i selve grotten. Selvfølgelig også en oplevelse for Christina og mig, men i modsætning til ungerne har vi prøvet at sejle før, været ved stranden og har set lidt af verden. Så for os var den største nydelse at betragte ungernes nydelse.

Maledag:

Fra Danmark havde vi medbragt lærreder og maling. Det var dejligt nemt, vi kunne sidde på stranden i det fine vejr og behøvede ikke at frygte for at spilde. Udover at give ungerne lidt variation, var hensigten egentligt at lave et fællesmaleri. Både store og små greb til penslen, men fællesmaleri kunne vi godt glemme alt om. Alle ville gerne lave deres eget lille maleri.

Kunstværkerne:

Kameraet:

Længe leve digital-kameraet. Det koster ikke andet at fotografere, end de billeder man printer ud, og Ungerne var vilde med det. De store havde ansvaret for kameraet på skift. Det blev til mere end 1000 foto.

Jeg havde bragt min computer og en rejseprinter med på turen og ringbind til alle, så alle børn fik et album med nogle billeder fra turen med hjem. Billeder der skulle printes ud til albummet valgte de selv. Et par af de unge tillige alle billeder på en CD.

Om eftermiddagen var computeren det naturlige samlingssted. Alle skulle se billeder.

Christinas skadestue:

Der var et enkelt minus ved Monte negro: der var ingen sandstrand. Især de små drenge fik mange rifter og sår under fodsåler og på benene af gruset.

Christina indrettede her efter en aften en skadestue i min seng. Fra Danmark havde vi medbragt klorhexidin og masser af plaster. De små drenge elskede skadestuen og omsorgen. Foruden de store rifter blev selv den mindste lille gamle rift fundet frem til behandling.

Tiden gik alt for hurtigt:

Vi kunne konstatere, at ingen børn led af hjemve. Den tredje dag ringede en forældre meget bekymret over ikke at have hørt fra os eller deres børn. Ingen af børnene havde nævnt deres forældre, det virkede ikke som om de overhovedet tænkte på dem. De var optaget af at være i slaraffenland. Så Christina og jeg havde også glemt at ringe eller sige til børnene at de skulle ringe. (Et par af de unge havde faktisk ringet ved ankomsten). Men vi fik beroliget forælderen og så fik alle børn ringet hjem og fortalt at de havde det godt.

Gavnen af ferieopholdet for børnene:

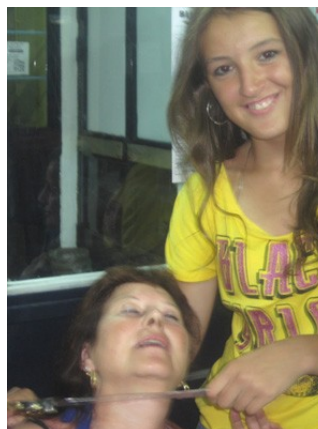
Gavnen af ferieopholdet for børnene og de unge fremgår forhåbentligt af denne rapport. Det var nogle meget glade børn beriget med mange gode oplevelser, vi afleverede tilbage i til deres forældre i Kosovo. Frem for alt også med lidt styrket selvtillid. Under mine besøg i Kosovo har jeg igen og igen hørt børn og unge sige: *"Hvis jeg måske havde opført mig bedre i Danmark" - "hvad gjorde jeg galt siden Danmark ikke ville have mig?"* Uanset hvor mange gange jeg har sagt *"det handler ikke om dig, du kunne intet gøre, nogle politikere har besluttet uden at kende dig"* - så har det lydt igen og igen: *"hvad er det jeg har gjort galt"*.

Så selvom det normalt ikke er noget vi dyrker, så ser vi det som et sundhedstegn, da alle unger en af de sidste aftener pludselig stimlede sammen med et triumferende udtryk i ansigterne, og sagde fuck you Anders Fogh – tag et billede Mona og send det som en personlig hilsen til ham fra os. - Og en tak til alle jer, der ikke glemte os og tænker på at vi også har brug for at have det godt. Billedet blev taget og billedet blev sendt.

En afsked med vemod:

De små drenge har klaret tvangsudsendelsen fra Danmarks bedst, sandsynligvis grundet deres lave alder. En af drengene er et såkaldt DAMP-barn – hyperaktiv og skal helst have struktur for at kunne finde ud af tingene. En vidunderlig dreng, der meget let kommer i konflikt, men også af andre børn let bliver udset til syndebuk for alle konflikter. Christina og jeg kom på socialpædagogisk arbejde, og oplevede på den uge, at drengen med vores støtte og muligheden, som der jo var for masser af fysisk aktivitet, fik langt færre konflikter og selv søgte vores hjælp. Men en uge er også for lidt for en langtidseffekt. Det er den dreng, der var sværest at forlade. Vi kan ikke lade være med at tænke på, at det må være et helvede for den dreng at gå i skole, og stort set ikke bedre i hjemmet. Hans mor er på arbejde fra tidlig morgen til sen aften. Han har to større søskende, dødtrætte af ham. Og børnenes far ligger døgnet rundt i sengen psykotisk med en hue trukket ned over hovedet.

Det var en uge med forbavsende få konflikter i betragtning af så mange mennesker så forskellige og så tæt op og ned ad hinanden. Selvfølgelig har der været lidt hist og pist. Det var en uge, hvor børnene fik mulighed for at mødes og snakke igen. De store har en bemærkelsesværdig indbyrdes tolerance. Det skete da at, børnene oplevede at Christina og jeg skældte ud, men de oplevede også at det ikke var farligt. De blev ikke forladt. De blev ikke smidt ud. De oplevede at vi gerne ville dem og gøre hvad der står i vores magt, for at de kunne få en god ferie.

En anden væsentlig ting for børnene: Det var af stor betydning selve det at være som skolekammerater i Kosovo, og at skulle på ferie. Inden turen at kunne fortælle ”jeg skal på ferie” – og efter selvfølgelig at kunne fortælle om ferien.

Vi håber at kunne gentage succesen næste sommer:

Alle ville gerne på feriekoloni igen til næste år. Det vil vi også gerne, hvis vi kan skaffe penge til det. Det var godt at alle fik tilbuddet også dem der var fyldt 18 år. Turen gav uden tvivl alle et bedre selvværd og et tiltrængt hvil fra elendigheden. Det betød meget for de større børn og unge, der kan reflektere, at nogen i Danmark havde tænkt på dem og gjort sig anstrengelser for at gøre dem godt.

Vi valgte i år, fordi det var første og måske eneste gang, at unge tilbagesendte fyldt 18 år kunne få lov til at deltage i ferieopholdet. Vi er dog også af den opfattelse, at lykkes det næste år at stable penge på benene, vil vi sætte en aldersgrænse, så tilbuddet kun omfatter børn og unge under 18 år.

De ældste af de tilbagesendte er nu voksne og må forsøge at klare sig på det vi har kunnet give dem med.

Tilbage i Kosovo efter ferien;

Jeg tog med børnene tilbage og blev en uge med dem i Kosovo. Dels for at lave en afskedstur med børnene, så vi alle kunne runde turen af og alle indbyrdes tage ordentligt afsked med hinanden. Dels skulle jeg besøge alle familier, også de familier, hvis børn ikke havde været med.

Besøg hos familier, hvis børn ikke var med på ferieophold:

I den ene familie drejer det sig nævnt om 4 børn. Familien er etnisk ashkali, og har grund til at frygte forfølgelse. Børnenes mor er psykotisk og paranoid. Børnene forlader sjældent huset, tør ikke gå ud. De har oplevet, at der bliver kastet sten efter dem. Inden familien flygtede i sin tid, blev flere familiemedlemmer myrdet. Imens familien var i Danmark blev smidt en granat ind i deres hus, hvilket huset også bar tydeligt præg af, da de kom tilbage fra Danmark.

Familien har senere fået hjælp fra Danmark til genopbygning af deres hus. Men genopbygningen kan ikke fjerne forældrenes og børnenes skræk, frygten for at gå ud, frygten for andre mennesker (kun jeg måtte besøge dem – ingen af børnene), og ej heller den armod familien lever i.

Når jeg kommer på besøg hos familien, køber jeg altid masser af godter med, så vi laver lidt fest. Ved mit besøg her, gav jeg også familien 200 euro. Vel vidende at 200 euro ikke forslår langt, men bedre end ingenting.

Endnu en grund til at de 4 børn ikke ville med, og som i al sin gru viser, hvor ødelagte de er på sjælen. De turde ikke at tage med, af frygt for at blive kede af det, når de skulle tilbage til Kosovo igen. De fortæller, at de frygter at blive lige så kede af det igen, som da de kom tilbage fra Danmark. Det vil de ikke risikere. Det var umuligt for dem at skelne, at feriekoloni og venden tilbage ville være under helt andre omstændigheder end Danmark og måden de blev sendt tilbage. Den sorg de har, forbinder de med selve det at komme tilbage.

Hvor om alt er sandsynligvis ville de 4 børn psykisk ikke have kunnet magte at være sammen med så mange andre børn som på feriekolonien, heller ikke selv om de kender hinanden fra Danmark. Det er for angstsprovokerende. Det er en familie, hvor både børn og forældre har brug for intensiv psykiatrisk hjælp, og vished om sikkerhed i fremtiden.

Den anden familie drejede det sig om to børn, der ugen inden de blev tvangsudsendt af Danmark overværede deres mor forsøge at hænge sig. Børnene fandt hende. Børnene fik ikke psykologhjælp. Tvangsudsendelse og Kosovo har heller ikke ligefrem afhjulpet deres mors depression. Rædslen for at deres mor skal forsøge selvmord igen sidder i begge børn. De tør ikke lade hende ude af syne.

Andet turen bragte med sig: Genfundet af et nogle savnede familier:

Dagen før jeg skulle af sted fra Kosovo lykkede det at opspore adressen til en tvangsudsendt familie, som jeg ikke tidligere har kunnet finde. Jeg havde på det tidspunkt været længe væk og kunne blive længere i Kosovo, så et besøg må blive en anden gang. Men det lykkedes at få overbragt en hilsen.

En anden familie, som flygtede et par måneder efter tvangsudsendelsen, havde jeg grundet deres flugt mistet kontakten til og har været dybt bekymret for, hvordan det var gået. Teenagebørnene i Kosovo var med inde på mit hotel, med gratis internet, og så blev der tjattet. Nogle af dem havde via nettet kontakt til børnene fra den flygtede familie, nu i Norge, og så blev der skabt kontakt imellem os igen. Det viste sig, at de havde været vidt omkring, og at Norge havde planlagt at sende familien ud til nye første EU-land (Ungarn). Forældrene havde fået et psykisk sammenbrud og var da vi kom i kontakt begge indlagt. Børnenes far er stadig indlagt.

Børnene i Norge vil selvfølgelig også meget gerne have, at jeg kommer på besøg, hvad jeg ikke pt har økonomi til. Men jeg har familiens sag fra Danmark, og har kunnet sende lægeoplysninger til de norske myndigheder, samt dokumentation for familiens situation i Kosovo. Jeg besøgte dem lige efter de var blevet tvangsendt i 2006 og har til alt held video-optagelser. Jeg ved selvfølgelig ikke på forhånd, om det får de norske myndigheder til at ombestemme sig, men kan håbe at det hjælper.

Asyl i Frankrig med Støttekredsens hjælp til en tvangsudsendt familie flygtet igen:

Også imens jeg var i Kosovo, fik jeg pludselig oplyst, at en anden familie flygtet igen, denne familie til Frankrig, havde fået asyl i Frankrig. Det er en familie, hvis sag jeg har været stærkt involveret i, også i Frankrig – også for den familie har jeg haft lægeoplysninger fra deres tid i Danmark og dokumentation for deres situation i Kosovo, som jeg har sendt til de franske myndigheder.

Så selvom lidt af en omvej besluttede jeg at rejse hjem over Frankrig og besøge familien. Det blev en god afslutning på Kosovoturen. Familien har fået asyl. Og for første gang i alle de år, jeg har kendt familien, var det jagede udtryk i deres øjne væk. Over ansigterne hvilede et fredeligt skær. Jeg kunne glæde mig på deres vegne og over at det af og til nytter noget at gøre noget.

Med venlig hilsen

Mona Ljungberg